

## De rechtvaardiging van de hogepriester Jozua

Psalm 143: 2

Psalm 132: 6, 10, 12

Psalm 32: 1

Psalm 45: 7

Lezen Zacharia 3

### Tekst: Zacharia 3: 1-5

Gemeente, elke kerkdienst vallen er beslissingen, beslissingen op leven en dood, eeuwigheidsbeslissingen. Die vallen niet pas op het sterfbed. Wij weten immers niet eens of we een sterfbed zullen krijgen. Maar de beslissingen voor de eeuwigheid vallen hier in Gods huis, waar het Woord wordt verkondigd en waar de sleutelen des hemelrijks worden bediend, zoals onze Heidelbergse Catechismus op grond van de Schrift het leert in Zondag 31. Het is zoals Calvijn het zegt, dat wij in de prediking van het Woord worden gedaagd voor Gods rechterstoel. En er loopt in die zin als het ware een rechtstreekse lijn van de preekstoel naar de rechterstoel. En dat maakt de verantwoordelijkheid van ons allen hier in de kerk en thuis ook zo groot. Wij zitten niet vrijblijvend onder de verkondiging van het heilige Evangelie. Wij horen de scherpe wetsprediking als het goed is niet zomaar aan, maar het doet iets met ons. Als de sleutelen van het hemelrijk worden bediend, dan gaat de deur open of dicht. Wij gaan straks de kerk uit als een rechtvaardige, vrijgesproken in Christus. Of als een ellendige, goddeloze, verloren zondaar die de schuld groter heeft gemaakt. Dat is de boodschap van Gods Woord, van wet en Evangelie, van oordeel en vrijspraak en van vloek en zegen. We zien het ook in het gedeelte wat u vanavond is voorgelezen. En waar wij vanavond door Gods hulp en onder de inwachting van de Heilige Geest met u naar willen luisteren. Uit Zacharia 3 en daarvan de eerste vijf verzen.

De tekstwoorden voor de prediking zijn uit Zacharia 3, en daarvan vers 1 tot en met 5: *Daarna toonde Hij mij Jozua, den hogepriester, staande voor het aangezicht van den Engel des HEEREN, en de Satan stond aan zijne rechterhand om hem te wederstaan. Doch de HEERE zeide tot den Satan: De HEERE schelde u, gij Satan! ja, de HEERE schelde u, Die Jeruzalem verkiest! Is deze niet een vuurbrand, uit het vuur gerukt? Jozua nu was bekleed met vuile klederen, als hij voor het aangezicht des Engels stond. Toen antwoordde Hij, en sprak tot degenen, die voor zijn aangezicht stonden, zeggende: Doet deze vuile klederen van hem weg. Daarna sprak Hij tot hem: Zie, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen, en Ik zal u wisselklederen aandoen. Dies zeg Ik: Laat een reine hoed op zijn hoofd zetten. En zij zetten een reine hoed op zijn hoofd, en trokken hem klederen aan; en de Engel des HEEREN stond daarbij.*

Wij schrijven onder deze tekstwoorden: **De rechtvaardiging van de hogepriester Jozua.** Of: Het vierde nachtgezicht van Zacharia.

Wij letten in de eerste plaats op de veroordeling.

In de tweede plaats op de vrijspraak.

En in de derde plaats op de vernieuwing.

Dat kunnen de kinderen ook onthouden. Drie keer begint het met een V: Veroordeling, vrijspraak en vernieuwing. Je mag ook zeggen: ellende, verlossing en dankbaarheid. Het is de leer, de kernboodschap van de Heilige Schrift.

## 1. Veroordeling

De rechtvaardiging van de hoge priester Jozua. Ofwel het vierde nachtgezicht van Zacharia. Wij horen in de eerste plaats van veroordeling. En dan letten wij vooral op vers 1 en 3. Want daarin lezen wij dat Jozua vuile klederen draagt en in staat van beschuldiging wordt gesteld. En dat de duivel hem aanklaagt. Alles spreekt in vers 1 en 3 van veroordeling.

Gemeente, als wij dit gedeelte, dit vierde nachtgezicht van Zacharia, met elkaar mogen overdenken, dan is het nodig, dan is het belangrijk dat wij ook iets verstaan van de historische achtergrond van dit vierde nachtgezicht. Het is tijd na die lange periode van 70 jaar ballingschap in Babel. Waar het overgrote deel van het volk in Babel gebleven is. Ze hadden het daar prima naar hun zin. Maar hier mocht het eerste deel – en er zijn meerdere terugkeringen geweest – terugkeren uit de ballingschap. Ook Zacharia was daarbij. Hij is afkomstig uit een priesterfamilie die ook is teruggekeerd uit de ballingschap. En jongeren, Zacharia is iemand geweest van jullie leeftijd. Misschien een jaar of 17, 18. Zeker niet ouder dan 25. Maar de meeste verklaarders denken dat hij een jaar of 17, 18 was, toen hij geroepen is als profeet. Hij is ook teruggekeerd. Hij is een tijdgenoot van de profeet Haggai, die destijds in Juda achtergebleven was.

En kinderen, Zacharia heeft een mooie naam. Weet je wat die naam Zacharia betekent? Zijn naam betekent: de HEERE gedenkt. En daarmee is de boodschap van zijn profetie als het ware onderstreept. De HEERE gedenkt aan dat volk wat mocht terugkeren uit de ballingschap. Want tot dat volk wat teruggekeerd is, richt Zacharia in de eerste plaats zijn profetie. Het is een krachtige oproep en een aansporing tot het herbouwen van de stad Jeruzalem en de tempel. Maar we zijn dan wel een kleine 20 jaar verder, als er sprake is van grote moedeloosheid. O, natuurlijk, in eerste instantie was er veel vreugde. En was er blijdschap dat ze terug mochten keren naar het land hunner vaders. En ze hebben de herbouw van de stad opgepakt, op zich genomen. Maar het vuur van die ijver was al spoedig gedoofd. Want wat ze daar aantroffen was één grote puinhoop. Één grote ruïne. Er was niks meer over van de stad en van de tempel. En ze zijn begonnen met de herbouw, maar het duurt niet lang, of de duivel spoort andere mensen aan om alles te belemmeren. Om alles te dwarsbomen. Ze hebben last en tegenwerking van Samaritanen en van andere mensen uit die omgeving. En ook onderling is er allerlei twist en verdeeldheid. En na al die strijd is het volk moe en afgemat. En ze laten hun handen slap hangen. Het ganse volk zit stil. Ze weten het niet meer. Zelfs hun leiders, de politieke leiders, Zerubbabel, en de geestelijke leiders, de hogepriester Jozua, de leidlieden van het volk, ze weten het niet meer. Dat is wat. Moedeloos en hulpeloos. Ja, daar waren vele kinderen van God onder. Die behoorden bij dat overblijfsel naar de verkiezing der genade. Die rest die mocht terugkeren. Maar ze zijn moedeloos en hulpeloos.

Weet u ervan, kind van God, dat u die tijd in uw leven kent, dat het zo dor is in uw leven, in uw geestelijk leven? Ach, misschien kunnen wij voor de buitenkant nog heel wat schone schijn ophouden. Maar de HEERE weten het. En u weet het ook. Dat is het geweten, samen weten met God, hoe het nou echt is van binnen. En dat is schuld voor God. Al die moedeloosheid. Al die hulpeloosheid. De HEERE hadden hen toch teruggebracht. Ze waren in ballingschap gebracht als een straf, als een oordeel van God. En ze mochten terugkeren. En dan loopt het zo af. Wat doet de HEERE dan? Laat Hij Zijn volk omkomen? Nee, zo is de HEERE niet, jongeren. Nu laat de HEERE zien wie Hij is. Dat het echt waar is wat die naam Zacharia betekent. De HEERE gedenkt, juist in deze omstandigheden. Juist in deze terugval in moedeloosheid, in zonde, in teleurstelling, in verdriet. En dan zendt Hij de profeet Zacharia. En wat is dan de boodschap die Zacharia moet doorgeven? Dat laat de HEERE zien aan de profeet in die nachtgezichten. Het zijn er acht bij elkaar. We lezen het in de eerste zes hoofdstukken van de profeet Zacharia in dit profetenboek. Acht nachtgezichten die allemaal achter elkaar uitgesproken zijn op één nacht in deze volgorde. En die

wij dus niet van elkaar los mogen maken. En wij weten zelfs nog precies, als wij de datum omrekenen naar onze tijd, wanneer Zacharia dat heeft mogen zien. Het is in de nacht van 14 op 15 februari in het jaar 519 voor Christus. Kinderen, het is nacht. En Zacharia is klaarwakker als hij die nachtgezichten ziet. Het is geen droom. Het is een visioen. Het is een gezicht. Net zoals bij Johannes op Patmos in het laatste bijbelboek, Openbaring. De HEERE laat het hem zien. En in elk nachtgezicht wordt duidelijk: de HEERE gedenkt.

Ik noem ze maar kort, als de HEERE laat zien dat Hij gedenkt en hoe Hij dat zal doen. Hoe Hij dat volk zal uithelpen uit die moedeloosheid. Dat eerste nachtgezicht in Zacharia 1, van die vier ruiters. Dat verslag van die vier ruiters en die man die tussen de mirten stond. Daarin wordt het probleem beschreven. Het ganse volk is stil en laat de handen slap hangen. Er zijn zelfs geen werkzaamheden meer aan de troon der genade. Maar wat belooft de HEERE in dat eerste nachtgezicht? Nu zal Hij een ijver verwekken over dat volk. Met een grote ijver zal Hij ze aansteken. Hij zal Zich ontfermen over Sion.

En dan het tweede nachtgezicht, als het land van vier kanten wordt aangevallen door die vier hoornen. Nou, dat is de strijd waar ze in verkeren. Wat ze hebben ondervonden bij die herbouw. Ze hadden als het ware in de ene hand een zwaard. En in de andere hand een bouwgereedschap om die tempel en de stad Jeruzalem te herbouwen. Maar nou belooft de HEERE in dat tweede nachtgezicht, tegenover die vier hoornen, dan geeft de HEERE vier smeden. Om wapens te maken. Zodat de macht van de vijand teniet gedaan wordt en teneer gestoten wordt. Dat de HEERE nu een krachtige weerstand zal bieden. Wat een wonder.

En dan in hoofdstuk twee dat derde nachtgezicht. Die man met dat meetsnoer. Die de stad Jeruzalem gaat opmeten, kinderen. Hoe groot die stad is? Daar moet u goed op letten. En jij ook. Als die stad herbouwd zal worden. Wat er dan zal gebeuren? Heel bijzonder. Heel ontroerend ook. Dat die stad dorpsgewijze bewoond zal worden. Om die nieuwe stad Jeruzalem staat geen muur. Want dan zou de stad de inwoners nooit kunnen bevatten. Maar de HEERE is een vurige muur rondom. En die stad zal dorpsgewijze bewoond worden. Ach, nu is het nog maar een klein overblijfsel dat terugkeert. Maar straks zal die stad zo vol zijn met inwoners. Wat een wonder. *Ik zal haar wezen als een vurige muur rondom.* Dat zijn de eerste drie nachtgezichten.

Is dat voldoende? O ja, voor velen is dit voldoende. Ze hebben het al gehoord. God zal Juda herbouwen. *God zal aan Zijn Sion hulp bewijzen. En Judas steen herbouwen uit het stof. Dan zal de HEERE daar weer wonen naar Zijn raad.* Dat is toch genoeg? Nee, de ware Sionieten weten dat het niet genoeg is. Er moet nog iets gebeuren. Er ligt nog iets tussen wat opgelost moet worden. En dat laat de HEERE zien in dat vierde nachtgezicht, hier in Zacharia 3.

Weten jullie wat het is, jongeren? Wat moet er eigenlijk nog opgelost worden? Weet u het? Ach, dat laat de HEERE zien aan Zacharia in dat vierde nachtgezicht. We hebben het gelezen in vers 1: *Daarna – dus direct erachteraan – toonde Hij mij Jozua, den hogepriester.* Zacharia herkent hem meteen. De geestelijk leider van het volk. Hij staat daar, kinderen, in zijn hogepriesterlijke kleding. Maar Zacharia schrikt. Want wat staat daar in vers 3? Hij staat daar met bevlekte kleding. Met vuile kleding. Hij staat daar als hogepriester die in functie is in het heiligdom. In dat heiligdom des HEEREN. Waar alles blinkt van de zuiverheid des HEEREN. Van de heiligheid des HEEREN. Daar staat hij in zijn hogepriesterlijke gewaad. Dat witte gewaad met dat hemelsblauw, met die borstlap en die belletjes. Hij staat daar in functie en daarmee representeert, daarmee vertegenwoordigt hij het ganse volk.

Wat is nou het eerste wat ons voor de aandacht moet komen bij dit vierde nachtgezicht? Ik denk aan dat moment dat Jesaja in dat roepingsvisioen in Jesaja 6 – je kunt het nalezen – daar staat voor

de heilige God. Waar met de heiligheid Gods de troonzaal vervuld is. Wat zegt Jesaja dan? *Wee mij, want ik verga! Want ik ben een man van onreine lippen, en woon in het midden van een volk dat onrein van lippen is; want mijn ogen hebben den Koning, den HEERE der heirscharen, gezien!* Dat is toch het eerste wat ons voor ogen moet komen bij dit vierde nachtgezicht.

Maar er is nog iets. Er is nog het tweede. Ik zei het al. Zacharia schrikt enorm. Want de hogepriester Jozua staat daar met bevlekte klederen. Dat mocht niet. Lees het maar na in Exodus 28 en Leviticus 22. Als de hogepriester in functie is en zijn dienstwerk moet verrichten, dan moet hij schone, zuivere, reine klederen aanhebben. Want hij verschijnt voor de HEERE, voor de heilige God.

Hebt u het ook ontdekt? Dit is het probleem. Dit moet opgelost worden. Dit is het probleem waarom het volk in ballingschap is weggevoerd. Dat had te maken met de leidslieden van het volk. Lees maar in Jeremia 23 van die kwade herders, die kwade leidslieden van het volk. Maar ook de valse profeten en de priesters. En ook de geestelijk leiders die zo zwaar gezondigd hadden en niet op hun plaats waren. Zij zijn de oorzaak geweest dat het volk in ballingschap is weggevoerd. Dit moet opgelost worden.

Daar staat Jozua de hogepriester in zijn ambtskleding. Waarmee hij heel het volk vertegenwoordigt. En de vraag is vanavond: Als Jozua daar staat, waar staat u? Waar sta jij? Waar sta ik? Ben je zo weleens gedaagd voor de rechterstoel van God? Dat de wet je beschuldigt en veroordeelt? Dat je onrein bent, melaats van de hoofdschedel tot de voetzool toe? En dat je geweten je aanklaagt? Dat je daar staat net als Jozua. Als een veroordeelde misdadiger. Als zondaar. Met je vuile klederen. Je kunt niet voor God bestaan. En je kunt jezelf niet bedekken. Zelfs niet met de dingen die je goed doet, met je gerechtigheden. Want je bent een en al ongerechtigheid, een en al vuilheid. En de dingen die wij goed doen, dat noemt de Bijbel onze gerechtigheden, die zijn voor de HEERE als een wegwerpelijke kleed. Je kunt jezelf niet bedekken.

Kent u die gang in uw leven? Dat je daar staat als Jozua? Of een ander beeld in die gelijkenis, Lukas 18, over die tollenaar in de tempel, daar helemaal achteraan, die van verre staat. Hij wilde zijn ogen niet opheffen naar de hemel. Hij sloeg zijn ogen neer. Er was te veel gebeurd. Er was te veel gebeurd. Is er bij u ook te veel gebeurd de afgelopen week? Dat je God niet onder ogen durft te komen. En hij sloeg op zijn borst: *O God, wees mij, den zondaar, genadig!*

En dan komt de duivel. Om je te beschuldigen, om je aan te klagen. Die duivel die je eerst heeft aangezet om te zondigen. Die komt nu zeggen: voor jou kan het niet meer. We zien het ook hier. Dat is het derde wat we zien in vers 1: *En de Satan stond aan zijne rechterhand om hem te wederstaan.* Net zoals bij Job in het Oude Testament. Dat de Satan daar is in het hemelhof, de verklager der broeders. Om Gods kinderen aan te klagen. Zoals hij dat gedaan heeft bij Job. Toen de HEERE tegen de duivel zei: *Heb je ook acht geslagen op Mijn knecht Job?* En wij weten nu in het Nieuwe Testament, na de hemelvaart van de Heer Jezus Christus, het staat in Openbaring 12, dat de duivel uit de hemel geworpen is op de aarde. En dat hij hier op de wereld nog rondgaat als een briesende leeuw. Maar hier in het Oude Testament is de duivel de aanklager.

Daar staat Jozua. Daar staan wij - het Woord komt heel dichtbij vanavond geliefden - in die hemelse rechtszaal, voor God, de hoogste Rechter van hemel en aarde. En de duivel als aanklager. De Statenvertalers zeggen het heel ontroerend in de kanttekening: Hij staat daar als een beschuldigde voor zijn Rechter. En de Satan is zijn aanklager aan de rechterhand om hem te wederstaan. Dat werkwoord laat zien wat het werk van de duivel is. Om te wederstaan. Om alles door de war te gooien. Om hem aan te klagen.

Weet u er ook van? Ik denk aan het boek van Simon Oomius, *Satan's vuistslagen*. De apostel Paulus zegt: *Zijn listen zijn ons niet onbekend*. Het is geen goed teken als wij weinig last hebben van de duivel. Dat betekent dat hij ons al lang in zijn macht heeft. En dan laat hij een mens met rust. Zodat u gewoon doorslaapt. En rustig voortwandelt op die brede weg naar de hel. Maar het wordt anders als het is zoals hier. Ach, de duivel heeft in 2025 vele middelen tot zijn beschikking. Ik denk aan de moderne media. Waarmee hij duizenden, miljoenen, miljarden op deze wereld meesleept naar de hel. Waar mensen uren per dag aan schermtijd bezig zijn, met niks. En de Bijbel blijft dicht. En zo heeft hij velen in zijn macht. Maar hoe anders is het hier. Jozua, een kind van God, een knecht van God, staat hier als een aangeklaagde. Als een goddeloze, als een veroordeelde ambtsdrager, als een misdadiger, in zijn vuile, stinkende kleding. Voor God en voor Christus. Voor de Engel des HEEREN. Dat is Christus in het Oude Testament. De openbaring van de Zaligmaker in de Oudtestamentische gedaante.

Hoe wordt het dan benauwd! Hoe zal dat ooit anders worden? Geliefden, dan moet het echt ook van de andere kant komen. Jozua kan niets doen. Hij zwijgt. Valt u het op in dit vierde nachtgezicht? Jozua zegt helemaal niets. De duivel klaagt hem aan. En de Engel des HEEREN, Christus, gaat straks spreken. Maar Jozua zegt niets. Zo is het ook onder de prediking van het Woord. Als dit gebeurt, als u dit geestelijk ervaart in uw leven onder de verkondiging van het Woord. Dan gebeurt er wat Paulus zegt in Romeinen 3: *Opdat alle mond gestopt worde*. Dan gaat de hand op de mond. En dan word je met de hele wereld verdoemelijk voor God. Als een veroordeelde. Maar we horen ook iets anders.

## 2. Vrijspraak

In de tweede plaats spreekt dit gedeelte ook van vrijspraak. Want na die veroordeling in vers 1 en 3 lees ik in vers 2 dat eerste woordje: *Doch*. Het is heel goed dat de Statenvertalers het zo vertaald hebben. Eigenlijk staat er gewoon: *en*. Maar ze hebben het hier bewust vertaald met het woordje *doch*. Omdat het een tegenstelling is tegenover al dat andere. Jozua zwijgt. Hij kan niets doen. Nee, hij spreekt zichzelf niet vrij. Hij praat zijn zonde en schuld niet goed. Dan zou hij het oordeel alleen maar verzwaren. Maar hij moet het toestemmen. Jozua heeft de vrijspraak van Gods wege nodig. En dat gaat hier gebeuren.

Ach, als er vanavond iemand in de kerk is die moet zeggen, net als Jozua, die het moet inleven in het hart. *Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig*. En je huilt en je snikt het uit voor God. Waar alle hoop mij gans ontviel. En niemand zorgde voor mijn ziel. Wat een wonder als dan in de prediking van het Woord de sleutel van het hemelrijk wordt bediend. En je staat daar voor die dichte deur, in het dal van Achor. En de HEERE schenkt daar een deur van hoop in de prediking van wet en Evangelie. Ach, we hebben er net van gezongen. Psalm 143 vers 2: *Wil Uwe knecht, o HEERE, door schuld verslagen, toch niet voor Uwe vierschaar dagen*. Wat is dat eigenlijk, een vierschaar, jongeren? Dat is een oud woord voor een rechtbank. In oude tijden, als er recht gesproken werd in een rechtszaal, zoals hier in het hemelhof, dan werden daar vier banken in een vierkant opgesteld. En dan stond aan de ene kant de gedagvaarde, de schuldenaar, zoals Jozua hier. Daar tegenover staat God als zijn Rechter. En dan staat daar aan de zijkant een aanklager, de duivel, die aan zijn rechterhand stond om hem te wederstaan. En aan de andere zijde de advocaat. En dan moet je het vonnis horen van de Rechter. En je kunt niet voor Hem bestaan. Hier tellen geen bevindingen. Hier tellen geen mooie woorden, geen mooie teksten die u ooit eens hebt gekregen. Of een regel uit een psalm. O, het kan allemaal. U hoeft het niet weg te gooien, dat bedoel ik niet. Maar weet u wat hier telt? Hier telt alleen Gods recht. Hier telt Gods eer. Hier weegt de schuld. Hier moet een oplossing komen. Ik zei u toch: Er ligt iets tussen.

En daarom dat woordje *doch*. Dat is een Evangeliewoord. *Doch. De HEERE zeide tot de Satan: De HEERE schelde u, gij Satan! ja, de HEERE schelde u.* Nu wordt de duivel het zwijgen opgelegd. Christus gaat spreken. De Engel des HEEREN die gaat spreken. *Doch de HEERE zeide tot de Satan. De HEERE schelde u.* Hij gaat hier het oordeel uitspreken over de Satan. Christus spreekt hier als de Engel des HEEREN. Namens de HEERE, namens God, namens de Vader. En als Hij spreekt, dan moet de Satan zwijgen. Als Hij spreekt, dan spreekt Hij als machthebbende. En Hij zegt het hier in dubbele zin: *De HEERE schelde u, gij Satan! ja, de HEERE schelde u.* U ziet dat wel vaker in het Oude Testament, dat iets met kracht dubbel herhaald wordt. Nu is het geen twistzaak meer tussen de duivel en Jozua. Nu is het een twistzaak tussen de HEERE en de Satan. Christus voert hier het pleit voor Zijn volk. Hij scheldt de Satan. Hij gaat niet met de Satan discussiëren, redeneren, twisten. Maar Hij legt hem het zwijg op. Tot twee keer toe. *De HEERE schelde u, Satan.* Hij drijft u weg met uw aanklachten. Hij doet u verstommen, gij Satan. En daarmee is de Satan als aanklager neergeslagen. De verklager onze broeders, die hen verklaagde voor onze God, hij is ook hier al ter neder geworpen. Wat een wonder.

En toch, Gods kinderen weten ervan. Van de duivel. Van zijn aanslagen. Maar het is echt zoals John Bunyan het beschreven heeft in de *Christenreis*. Die twee leeuwen, ze liggen aan de ketting. Ze kunnen niet verder komen. Ze liggen gebonden bij dat huis van Uitlegger. Maar de Satan kan Gods kinderen wel benauwen. Ik denk aan een voorbeeld uit de vervolgde kerk. Aan de bekende dominee Richard Wurmbrand, die gemarteld werd om Christus' wil. Hij beschrijft het dat hij opgesloten werd in een isoleercel. Dat hij bijna dood was. Net als hij zou sterven werd hij uit die vriescel uitgehaald om weer op te warmen. En hij werd er weer ingestopt. En toen de artsen zagen dat hij na een minuut niet meer zou leven, is hij er snel weer uitgehaald. En ook hoe hij in een isoleercel 24 uur per dag, 7 dagen per week via de omroepinstallatie hoorde: Het communisme is goed. Het communisme is goed. Het communisme is goed. Het christendom is dwaas. Het christendom is dwaas. Het christendom is dwaas. Geef het op. Geef het op. Geef het op. Hoe kan de duivel Gods kinderen op allerlei manieren tot de wanhoop drijven.

Maar hier mag de boodschap vanavond klinken: Daar is hulp besteld bij een Held, Christus, de hemelse Advocaat, de Engel des HEEREN, met een hoofdletter. Kinderen, daaraan kun je het herkennen. Als dat in de Bijbel staat in het Oude Testament: de Engel des HEEREN, dan gaat het altijd over Christus in Zijn Oudtestamentische verschijning. *De HEERE schelde u. De HEERE schelde u.* Wat is de grond, vraagt iemand? Drie woordjes: *Die Jeruzalem verkiest.* Die Jeruzalem verkiest. Springt uw hart op van vreugde vanavond bij dit Evangeliewoord? O, zoveel mensen hebben moeite met de verkiezing. En al helemaal met de dubbele predestinatie, de Bijbelse leer van de verkiezing en de verwerping. Maar wie werkelijk heeft geleerd wat onze Dordtse vaders op grond van de Schrift hebben beschreven, het is geen blokkade, het is geen muur. Ja, wel voor een vroom mens, naar niet voor een die niets meer bezit. Niets meer. Niets meer. En dan is de verkiezing een fontein van alle zaligmakend goed. Dan kun je het niet verdragen dat er een karikatuur gemaakt wordt van de verkiezing, dat er gespot wordt met die heilige goddelijke waarheden. Maar dan is het in je hart: *Wat is het o HEERE, wat heeft U bewogen om te zien naar zo'n dode hond als ik ben?*

Hij die Jeruzalem verkiest. Iemand vraagt vanavond, die misschien net als John Bunyan zo kan worstelen met de verkiezing: Ja maar zou het nou voor mij nog kunnen? Lees nou nog eens goed wat staat er nou in vers 2: *Die Jeruzalem verkiest.* Wat is er nou voor goeds van Jeruzalem te vertellen dan? Als wij lezen in de Schrift, in het Oude Testament, in de situatie waar het volk zich op dit moment bevindt. In die ellende, in die hulpeloosheid, in die wanhoop. Maar ook in het Nieuwe Testament. Wat is er voor goeds te vertellen over de stad Jeruzalem? Ik denk aan diezelfde

John Bunyan, die een preek geschreven heeft over die bekende tekst uit het laatste hoofdstuk van het Lucasevangelie: *Jeruzalems zondaren gered*. Als de Zaligmaker die zendingsboodschap geeft: *Gaat heen, predikt het Evangelie aan alle creaturen, beginnende bij Jeruzalem*. Dan zegt Bunyan: Eerst moeten de grootste zondaars, de ergste zondaars, die moet het verkondigd worden. *Hij die Jeruzalem verkiest*. De Jeruzalemse zondaars, die de HEERE der heerlijkheid gekruisigd hebben. *Hij die Jeruzalem verkiest*. En let u erop, er staat nog iets achter: *Is deze niet een vuurbrand, uit het vuur gerukt?*

Jongeren, het gaat hier over het beeld van een blok hout wat net op tijd uit het vuur gerukt wordt. De vlammen hebben zich al vastgegrepen aan het hout. En het zou niet lang meer duren of dat blok hout, dat brandhout, zou volledig in vuur en vlam staan. Maar het is net op tijd uit het vuur gerukt. Dat heeft de HEERE gedaan met dat volk in ballingschap. Met die rest, dat overblijfsel wat teruggekeerd is uit de ballingschap. Ze zijn als het ware uit Babel als een vuurbrand uit het vuur gerukt. De HEERE heeft bewezen dat Hij zo met het volk gehandeld heeft. Met die rest, met dat overblijfsel naar de verkiezing der genade. Naar Zijn vrijmachtig en soeverein welbehagen. Dat is de bijzondere weg die de HEERE met Jozua en het volk gegaan is.

Bent u ook al als een vuurbrand, als een brandhout, uit het vuur gerukt? Dat je nog niet overgegeven bent aan het vuur dat voor de duivel en zijn engelen bereid is? We mogen hier nog zijn. In alle rust. In alle vrede hier in Gods huis. In deze grote stad. Dat de HEERE het ons doet horen: Hier wordt de rust gevonden. *Hij die Jeruzalem verkiest*. *Is deze niet als een vuurbrand uit het vuur gerukt?* Wat een wonder. Omdat de vlammen al reeds lekten aan dat hout. En zo is het ook in het leven van verloren zondaren die bij de rand van de afgrond weggehaald zijn. *Die nimmer mij heeft afgewezen, nog mijn gebed gehoor ontzegd*. Terwijl je werd aangeklaagd door de veroordelende kracht van het Woord, door Gods wet, dat je een zondaar bent. Dat je vanwege al de geboden Gods – die ook vanmorgen in uw gemeente zijn gelezen – moet zeggen: *Vervloekt*. Je hoort het. *Vervloekt*. *Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen*. Je bent een godslasteraar. Een goddeloze. Je hebt gezondigd tegen het eerste gebod. Je bent een afgodendienaar. Gezondigd tegen het tweede gebod. Een vloeker. Een godslasteraar. Gezondigd tegen het derde gebod. Je bent een schender van Zijn heilige dag. Het vierde gebod. Je bent een rebel. Een opstandeling tegen het wettig gezag van de HEERE. Het vijfde gebod: *Eert uwen vader en uwe moeder*. Je bent een moordenaar. Dat is niet pas als je iemand doodt. Maar je bent het. En daarom leven alle zaden van boosheid op de bodem van ons hart. Het zesde gebod. Het zevende. Je bent een overspeler. Een echtbreker. De wet is geestelijk. Wie een vrouw aanziet om haar te begeren, heeft al reeds overspel gedaan in zijn hart. Je bent een dief. Niet pas als je steelt. Maar je bent een dief. En daarom steel je. Al is het maar tijd van de baas. Al is het een snoepje van je moeder en je hebt het niet gevraagd. Je bent een leugenaar. Het negende gebod. En alle verkeerde begeerten liggen op de bodem van je hart. En je geweten getuigt mee dat je tegen al de geboden Gods zwaar en menigmaal gezondigd hebt. Je hoort het in de prediking. En je moet ermee instemmen. Je zwijgt.

En wat dan? En de duivel die u verleid heeft tot zondigen, die klaagt je aan. Maar om dan op dat moment te horen: *Gij zijt verlost*. *God heeft u wel gedaan*. *Ik wil niet dat deze in het verderf neerstort*. Want dan laat de HEERE in de prediking van het Woord een Lam zien. Het Lam Gods dat de zonde der wereld wegneemt. *Zie het Lam Gods*. *Dat geslacht is van voor de grondlegging der wereld*. Hij wordt u gepredikt. Hij is tot zonde gemaakt. *De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden*. Dat wist die hogepriester. Dat zag hij in het heiligdom. Bij al die offers. Bij al dat bloed wat daar moest vloeien. En zo werkt de HEERE nu ook in het hart en leven van een arme verloren zondaar. Hij laat Christus zien. Christus wordt u

gepredikt met bevel van bekering en geloof. En zo mag het gebeuren dat u vrijgesproken wordt van schuld en straf. Net als Robert Murray McCheyne het gezegd heeft in dat bekende gedicht: Ik boog me en ik geloofde, en mijn God sprak mij vrij.

Wat een wonder toch als de HEERE gaat spreken. *Hij die Jeruzalem verkiest, is deze niet als een vuurbrand uit het vuur gerukt?* Wat een wonder. Wat een verwaardiging. Zoveel goed tegenover zoveel kwaad. En daarom spreekt de HEERE in Zijn Woord niet alleen van veroordeling, maar ook van vrijspraak. Op grond van recht. Op grond van eeuwig recht. Op grond van verkiezing. Gekocht door het bloed, met die losprijs. En kopen is een rechtshandeling. Dan word je het eigendom van die getrouwe Borg en Zaligmaker, Jezus en Jezus alleen. Die de schuld draagt en de straf uitdelgt. En die een eeuwige gerechtigheid heeft aangebracht. Wat een genade. Wat een ontferming.

Dan gaan de klokken van de hemel luiden. Dan gaat het zingen. Wat we nu ook eerst met elkaar mogen gaan zingen. Van Psalm 32, en daarvan het eerste vers. *Welzalig hij wiens zonden zijn vergeven, die van de straf voor eeuwig is ontheven.* Psalm 32, het eerste vers. *Welzalig hij, wiens misdaad vergeven, wiens zonde bedekt is.*

### **3. Vernieuwing**

Gemeente, de tekstwoorden uit Zacharia 3 vers 1 tot en met 5 spreken van de rechtvaardiging van de hogepriester Jozua. Wij hebben in de eerste plaats gehoord van veroordeling, op grond van vers 1 en 3. In de tweede plaats spreken deze tekstwoorden ook van vrijspraak, vers 2. Maar dat wordt in de derde plaats ook zichtbaar in die vernieuwing. Wat wij zien in vers 4 en 5. En alleen al die twee woordjes, het woordje *toen* in vers 4 en *dies* in vers 5, die laten zien dat er nu echt ook iets gaat veranderen. Want als God gaat spreken, Zijn Woord is een daad. En dat wordt ook zichtbaar. Het grote wonder van de rechtvaardiging in vers 4. En van de heiliging in vers 5.

Het is een beeld wat John Bunyan gebruikt in zijn bekende *Christenreis*. Als Christen daar bij het kruis staat en op het kruis van de Heer Jezus ziet, dat dan het pak van zonde van zijn rug valt. En het glijdt in het graf van de Heer Jezus. En hij heeft het nooit meer teruggezien. En dan komen er engelengestalten die hem zijn oude klederen afdoen. En hem een nieuw kleed aandoen. Bunyan schrijft dan in de tekstverwijzing ook naar dit visioen. Want als de HEERE Jozua en al dat volk als een brandhout uit het vuur gerukt heeft, laat het zien dat zijn leven bijna vernietigd was. Maar God heeft hem rechtvaardig verklaard, rechtvaardig gesproken. Hij veroordeelt niet, Hij spreekt vrij op grond van recht.

Daar spreekt vers 4 eigenlijk ook van. Dat is het gevolg van die vrijspraak. Dan wordt het ook zichtbaar. Dan lezen we in vers 4: *Dus antwoordde Hij* – dat is de Engel des HEEREN – *en sprak tot degenen, die voor zijn aangezicht stonden* – dat zijn Zijn dienaren, de engelen, die in die hemelse rechtszaal zijn in dat visioen – *zeggende: Doet deze vuile klederen van hem weg.* En daarna sprak Hij tot hem, tot Jozua: *Dus die man weet het, het is geen onbekende zaak, hij is erbij. Zie, Ik heb uwe ongerechtigheid van u weggenomen, en Ik zal u wisselklederen aandoen.*

Kijk, dat is het bewijs. De HEERE gaat spreken. Hij krijgt niet alleen vergeving van zonde en schuld, maar hij ontvangt ook gerechtigheid. Dat is de gerechtigheid die wijst op de gerechtigheid van Christus. In die volkomen gehoorzaamheid van die grote Hogepriester van het huis Gods, de Zaligmaker, de Messias, de Christus der Schriften. Die in de volheid der tijden komen zou, en gekomen is. Het spreekt alles van Hem. Het oude bestaan wordt afgedaan. De zonden zijn weggedaan. En hij krijgt iets nieuws, een nieuw kleed.

Het is zoals Jesaja zegt in dat bekende 61e hoofdstuk: *Ik ben zeer vrolijk in den HEERE, mijn ziel is vrolijk in mijn God; want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, en den mantel der gerechtigheid mij omgedaan.* Het is hetzelfde als bij die gelijkenis van de verloren zoon. Die daar terugkomt bij zijn vader. Alles lag al klaar. Een schoon kleed. Schoenen aan de voeten. Een ring aan zijn hand. En het gemeste kalf. Jesaja zegt het: Het is een gewaad van lof voor een benauwde geest. Wat een wonder toch. Het oude is voorbijgegaan. En ziet, het is alles nieuw geworden. *Ik heb uwe ongerechtigheid van u weggenomen.* En dat woord ongerechtigheid laat zien de schuld waar we net over gesproken hebben. Je mag het vanuit het Hebreeuws ook vertalen met misdaad. Ik heb uwe ongerechtigheid, misdaad, als een daad van vijandschap tegen God, Ik heb het weggenomen. Al die dingen die onrecht waren, die ongerechtigheid waren, die gruwel waren in uw leven. Zo typeert de HEERE de zonde. Het is alles weggenomen. Al die zonden van bedrijf en van nalatigheid. Waar wij goed geschapen zijn in de staat der rechtheid, maar van die top van eer in die eeuwige verwoesting zijn gekomen. Ach, nu mag Jozua, nu mag Gods volk, nu mag Gods kind het weten wat Paulus zegt in Romeinen 3. Waar hij spreekt over de rechtvaardiging van de goddelozen. Om nu die rechtvaardigheid van Christus te mogen ontvangen. Dat is een toegerekende gerechtigheid. Daar heb je niks voor gedaan. Het wordt je geschonken. Het wordt je toegerekend. Want zegt de apostel in Romeinen 3: *Want wij hebben allen gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods, en worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijne genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is.* En die ons ook vanavond gepredikt wordt. Hij wordt u voorgesteld. *Welken God voorgesteld heeft tot een verzoening door het geloof in Zijn bloed, tot een betoning Zijner rechtvaardigheid, door de vergeving der zonden die te voren geschied zijn, onder de verdraagzaamheid Gods; tot een betoning Zijner rechtvaardigheid in deze tijd, opdat Hij rechtvaardig zij, en rechtvaardigende dengene, die uit het geloof van Jezus is.* Waar is dan de roem? Opdat het zal zijn: Ik roem in vrije gunst alleen.

Kijk, dan spreekt een ware gelovige het vrijmoedig uit over zichzelf. Als hij mag delen in de vergeving der zonden en in de toegerekende gerechtigheid van Christus, maar als een goddeloze gerechtvaardigd te zijn. Rechtvaardig in Christus. In de meerdere Jozua. U weet dat die naam Jozua in het Oude Testament, in het Hebreeuws, in het Nieuwe Testament de Griekse naam Jezus is, Zaligmaker. van zondaren. Zoals Hellenbroek het zegt: Die verlost van dat allergrootste kwaad, de zonde. En die brengt tot het allerhoogste goed, gemeenschap met God. Rechtvaardig in Christus. Maar ook heilig in Hem. Vers 5. Hier wordt een kind van God in beginsel gereedgemaakt voor de hemelse troonzaal. Voor de bruiloft des Lams. Voor de hemel der hemelen, waar de aardse tabernakel en de aardse tempel een tegenbeeld van was. Leest u het maar in de Hebreeënbrief. Dan zegt de HEERE in vers 5: *Laat hem ook een reine hoed op zijn hoofd zetten. En: Zij zetten een reine hoed op zijn hoofd, en trokken hem die schone klederen aan.* Het is een beeld van de heiliging. Weet je wat er op die hoed stond, kinderen? Op die hogepriesterlijke hoed. Je kent het misschien wel van die afbeelding in de Bijbel met uitleg. Daar stond een gouden plaat op met gouden letters: *Heiligheid des HEEREN.* Die hogepriesterlijke hoed was een symbool van de heiligheid des HEEREN. Niet alleen rechtvaardig in Christus. maar ook heilig in Hem. En toch een goddeloze. Zoals Kohlbrugge het zegt: Een onheilige heilige. Heilig in Christus.

Het wijst alles op Christus, Wiens klederen werden afgerukt. Ik wil daar niet te veel van zeggen. Het is ontzettend geweest, de weg die Hij moest gaan. Van Gethsémané naar Gabbatha naar Golgotha. Waar Jozua aangenomen is door God, werd Christus verworpen. Jozua werd aan de Satan ontruikt. Christus werd aan de Satan overgegeven. Denk maar aan de verzoeking in de woestijn. De angst der hel in Gethsémané en op Golgotha deed Hem alle troost missen. Hij is nedergedaald ter helle in de allerdiepste vernedering. En in de dood, ja de dood des kruises. Op kosten van Hem krijgt Jozua schone klederen. Jozua's vuile klederen werden hem afgenomen. En

hij kreeg nieuwe. Christus heeft een spotmantel gekregen. En een doornenkroon in plaats van die reine hoed op zijn hoofd. Jozua werd aan het vuur ontruikt. Christus ging door het vuur van Gods toorn. Zo is Gods volk geheiligt ten koste van Hem, die als een onheilige werd veroordeeld. *Deze heeft Godslastering gesproken. Wat hebben wij nog voor getuigen van node? Wat een wonderlijke ruil.* Luther noemt dit de vrolijke ruil.

Rechtvaardig in Christus. En heilig in Hem. Mag u daar nu van weten? Dat u het mag zeggen: Ja HEERE, niet alleen anderen, ook mij. Vergeving van zonde en een volkomen gerechtigheid en heiligheid van Christus mij toegerekend. Al had ik zelf alles moeten volbrengen, wat Christus voor mij volbracht heeft. Jozua, de hogepriester, verschijnt hier voor God. Hij is bekleed. Hij bekleedt Zijn kerk. En Hij draagt ook Zijn kerk.

Het laatste stukje van vers 5: *En de Engel des HEEREN stond daarbij.* Wat wil dat zeggen? Hij ziet nauwkeurig toe of het ook uitgevoerd wordt zoals Hij het bevolen heeft. Hij stond daarbij. Hoelang? Vraagt iemand. Net zo lang ziet Hij toe: *Zijn oog slaat mij in liefde gade.* Totdat die kerk thuis is. Hij draagt ze op Zijn hart. Kinderen, de hogepriester had ook een borstlap. En daar zaten twaalf stenen in. Twaalf edelstenen. En op elke steen de naam van een van de stammen van Israël. Zo draagt Christus Zijn kerk op Zijn hart. En Hij ziet toe. Totdat ze thuis zijn. Want Gods kerk moet verder. U moet ook verder. Ik moet ook verder. We gaan naar huis. De mens gaat naar zijn eeuwig huis. Ik moet de eeuwigheid binnen. U ook. Hoe zal dat zijn? Hoe zal dat gaan? Bent u op weg naar het nieuwe Jeruzalem, niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen?

Onbekeerde vriend en vriendin, hoe is het? Zeg het dan: Je moet sterven. En sterven is God ontmoeten. Ik moet de eeuwigheid binnen. En wat troost mij nou in dit leven als ik dit mag weten? Wat troost mij dan? Eén ding: *En de Engel des HEEREN stond daarbij.* Hij ziet toe. En Hij zal komen. Wat troost mij dan? Dat Hij komt. *Zo Hij vertoeft, verbeid Hem; Hij zal gewisselijk komen, Hij zal niet achterblijven.* Al wat Hij ooit beloofd heeft, zal bestaan. *En de Engel des HEEREN stond daarbij.* Mag u dat nu ook ervaren? Dat u het mag zeggen: Ja, dat maakt mijn hart zo blij. Ik heb nooit geweten dat een mens zo blij kan zijn. Hij zal komen. Hij komt om mij te halen. Dat maakt het hart goedsmoeds om de pelgrimsreis verder te gaan. *Ik zal Zijn lof zelfs in de nacht zingen daar ik Hem verwacht.* Zo wordt een arme zondaar tot Christus gebracht. Om Zijn sterkte aan te grijpen. Om vrede te ontvangen in het bloed des kruises. Zo komt de kerk thuis, hier zwerfend op aarde, zeker, maar ze komen aan door het goddelijk licht geleid. En ze zullen ingaan door de poorten van de stad van het nieuwe Jeruzalem. *Dit is de poort des HEEREN; daar zal 't rechtvaardig volk door treen.* En de Engel des HEREN ziet toe wat er gebeurt. Hij haalt Zijn kerk thuis.

Dan begrijpt u misschien ook waarom we Psalm 132 gezongen hebben. Dan wordt gesproken over priesters die met heil bekleed zijn. En haar gunstgenoten zullen zeer juichen. Zo blij. Dan zingen zij in God verblijf aan Hem gewijd van 's HEEREN wegen. *Juichende juichen* staat er in Psalm 132 in de grondtekst, in het Hebreeuws. Het gaat om die grote Hogepriester die daar staat en toeziet. Om de grote Hogepriester van het huis Gods. Hebt u Hem gezien? Leest u het maar in de Hebreeënbrief. Eén lange preek. Eén grote lofzang op die grote Hogepriester van het huis Gods. De meerdere Jozua. *Maar wij zien Jezus, met eer en heerlijkheid gekroond.* Bekleed met dat witte kleed. Dat blanke kleed van Zijn gerechtigheid. *Want eeuwig bloeit de gloriekroon op het hoofd van Davids grote Zoon.* Zo'n Hogepriester betaamde ons. Wij, dat geredde brandhout, kind van God. Wat een wonder van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden. Omdat Hij ook vanavond hier in Rotterdam in Kralingen volkomen kan zalig maken die door Hem tot God gaan. Dan ben je bekleed. En gemaakt tot koningen en priesters. Om straks te mogen staan in die grote schare die niemand tellen kan. Bekleed met lange witte klederen.

Behoort u daar ook toe? Tot dat uitverkoren geslacht? *Hij die Jeruzalem verkiest*. Tot dat koninklijk priesterdom. Opdat u Hem zou verkondigen Die u geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn licht. O, Gods Woord is zo eerlijk. Er is ook een andere kant. *Daar zal niet iets inkomen in die stad, in dat nieuwe Jeruzalem, wat onrein is, wat gruwelijk is, wat iets ontheiligt*. Maar zij die geschreven zijn in het boek des levens des Lams.

Bunyan is ook zo eerlijk. Als Christen dan verder reist vanaf dat kruis: Onnozel, Luijaard, Inbeelding, Vormendienaar, Huichelaar. Het zijn mensen die over de muur geklommen zijn. Die via een achterdeurtje binnen gekomen zijn. Maar die nooit hebben doorleefd geestelijk wat hier in de Schrift ook in het Nieuwe Testament verklaard wordt. *Maar buiten zullen zijn de honden, en de tovenaars, en de hoereerders, en de doodslagers, en de afgodendienaars, en al wie de leugen liefheeft en doet*. Maar er zal een schare zijn, ook uit Rotterdam, staande en roepende met grote stem: *De zaligheid zij Hem, Die op den troon zit, en het Lam!* En ze zullen niet meer hongeren. En ze zullen niet meer dorsten. En de zon zal op hen niet vallen, nog enige hitte. Want het Lam, dat geslacht is van voor de grondlegging der wereld, zal hun een Leidsman zijn tot de levende fonteinen der wateren. En God zal alle tranen van hun ogen afwissen.

Amen.